

نقش بازرسی ایمنی راهها در جهت افزایش ایمنی

جاده‌ای کشور و کاهش تصادفات

اسحاق رسولی سراپی^۱، هانی محسنی فر^۲

۱- مربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر

۲- دانشجوی مهندسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر

e_Rasouli_sarabi@yahoo.com

خلاصه

با توجه به آمار بالای حادثه دیدگان ناشی از تصادفات جاده‌ای کشور در مقایسه با سایر کشورهای توسعه یافته، بهره‌گیری از تجربیات این کشورها می‌تواند گامی در جهت افزایش ایمنی راهها باشد. در این مقاله با اشاره به علل عمده وقوع تصادفات جاده‌ای، «بازرسی ایمنی راه» به عنوان یکی از روشهای نوین و موثر در کاهش حوادث رانندگی معرفی گردیده و با توجه به نتایج حاصل از مطالعات کتابخانه‌ای و گزارشات و تجربیات عملی ارائه شده در سایر کشورها، الگویی مناسب برای افزایش ایمنی حمل و نقل با توجه به نقش بازرسی ایمنی راه در کشور پیشنهاد گردد.

کلمات کلیدی: بازرسی، ایمنی راه، نقاط حادثه خیز، اولویت، تصادف.

مقدمه

اطلاعات و آمار جمع آوری شده بیانگر رشد تعداد تصادفات رانندگی و خسارات ناشی از آنها در کشور است. طبق آمار پزشکی قانونی، متوفیان ناشی از تصادفات رانندگی در سال ۸۴ بالغ بر ۲۷۴۰۰۰ نفر بوده است و میزان رشد متوفیان جاده ای سالانه ۹/۲۸٪ و متوسط رشد صدمات جاده ای ۱۸/۴٪ و متوسط رشد تصادفات برون شهری ۱۳/۰۷٪ بوده است (۱) و (۲) با توجه به رشد سالانه تعداد سفرها و وسایل نقلیه شخصی بدون اجرای اقدامات لازم جهت جلوگیری از این امر شاهد تداوم رشد تلفات و سوانح جاده ای خواهیم بود. بازرسی ایمنی راه خود می‌تواند به عنوان یکی از اهرم های موثر در کاهش مشکلات یاد شده باشد که ذیلاً بتفضیل معرفی می‌گردد.

بررسی علل عمده وقوع تصادفات

در بررسی علل عمده وقوع تصادفات جاده ای با توجه به آمارهای ارائه شده وجود عوامل انسانی، عوامل مرتبط با وسیله نقلیه، عوامل طبیعی و عامل جاده به عنوان چهار عامل مهم تصادفات نقش عمده ای در وقوع تصادفات دارند. در این میان تصادفاتی که مربوط به نقض پارامترهای مربوط به طراحی راه و مسیر بوده است خود عامل وقوع حدود ده درصد تصادفات جاده ای در کشور می‌باشد که می‌تواند به عوامل مختلفی ارتباط داشته باشد. (۳) در این زمینه تا کنون اقدامات مختلفی توسط سازمانهای مختلف پیشنهاد گردیده است که به طور کلی فعالیت های پیشنهادی را می‌توان در قالب سر فصل های مشهور به SE (آموزش، مهندسی، نظارت، امداد رسانی و ارزیابی) و راهکارهای ۱۳ گانه اسکاپ (کمیسیون اقتصادی، اجتماعی مناطق آسیا اقیانوسیه) طبقه بندی نمود (۴):

۱) هماهنگی و مدیریت ایمنی حمل و نقل در سطح ملی

۲) ایجاد و راه اندازی نظام ثبت و پردازش اطلاعات تصادفات جاده ای

۳) تامین منابع مالی برای اقدامات ایمنی

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر

۲- دانشجوی مهندسی عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر